

Streszczenie

Cel: Celem badań była weryfikacja empiryczna przyjętego modelu teoretycznego wzajemnych relacji między badanymi zmiennymi psychologicznymi: regulacją emocji, agresją, depresją, wsparciem społecznym, poczuciem własnej skuteczności i określenie ich znaczenia dla stylów radzenia sobie ze stresem u funkcjonariuszy Policji pionu kryminalnego. Ponadto badania miały na celu określenie możliwości aplikacyjnych uzyskanych rezultatów badań w pracy funkcjonariuszy Policji pionu kryminalnego z uwzględnieniem czynników podmiotowych i instytucjonalnych.

Materiał i metody: W badaniu wzięło udział 100 funkcjonariuszy Policji pionu kryminalnego, 44 kobiety i 56 mężczyzn pełniących służbę w Komendzie Wojewódzkiej Policji, Komendzie Powiatowej Policji, Komendzie Miejskiej Policji, Komisariacie Policji oraz Posterunku Policji na terenie Polski. W badaniach wykorzystano sześć standardowych narzędzi pomiaru: Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS (Endler i Parker, 1990; polska adaptacja: Szczepaniak, Strelau i Wrześniewski, 1996), Kwestionariusz Trudności w Regulacji Emocji DERS (Gratz i Roemer, 2004; polska adaptacja: Czub i Brzezińska, 2012), Berlińskie Skale Wsparcia Społecznego BSSS (Łuszczyńska, Kowalska, Schwarzer i Schulz, 2002), Skalę Uogólnionej Własnej Skuteczności GSES (Schwarzer, Jerusalem i Juszczyński, 2009), Kwestionariusz Depresji BDI II (Beck, Steer i Brown, 1996; polska adaptacja: Łojek i Stańczak, 2019), Inwentarz Psychologiczny Syndromu Agresji IPSA II (Gaś, 1987) oraz ankietę opracowaną na użytek badania.

Wyniki: Wyniki badań potwierdziły wysokie wskaźniki odczuwanego poziomu stresu zawodowego w badanej grupie funkcjonariuszy. Ujawniły także trudności w regulacji emocji u funkcjonariuszy, które są tym większe im ogólny wskaźnik agresji. Funkcjonariusze im mają większe trudności w regulacji emocji w wymiarach: trudności w kontroli impulsów, ograniczonego dostępu do strategii regulacji emocji i nieakceptowania reakcji emocjonalnych tym wyższe jest u nich natężenie poczucia depresyjności i mniejsze zadowolenie ze wsparcia społecznego oraz częściej posługują się stylem radzenia sobie ze stresem skoncentrowanym na emocjach co prowadzi do niższego poczucia ich własnej skuteczności. Ponadto wraz z wiekiem funkcjonariusze mają mniejsze poczucie własnej skuteczności oraz większe trudności w regulacji emocji, w wymiarze: realizacji zachowań ukierunkowanych na cel i kontroli impulsów a dodatkowo wraz ze wzrostem stażu służby rosną trudności w kontroli impulsów. Ujawniono także różnice międzypłciowe: policjantki w stosunku do policjantów mają bardziej ograniczony dostęp do strategii regulacji emocji, częściej radzą sobie ze stresem stylem skoncentrowanym

na unikaniu poprzez poszukiwanie kontaktów towarzyskich, spostrzegają więcej dostępnego wsparcia emocjonalnego, a także doświadczają więcej aktualnego wsparcia emocjonalnego, mają większe zapotrzebowanie na wsparcie społeczne i częściej go poszukują oraz przejawiają ogólnie mniej agresji.

Wnioski: Regulacja emocji i style radzenia sobie ze stresem są istotnymi wyznacznikami stanu zdrowia psychicznego funkcjonariuszy wpływającymi na efektywności organizacji, która warunkuje jej prawidłowe funkcjonowanie. Szczególnej uwagi wymagają funkcjonariusze z większym stażem służby i starsi wiekiem. Skoncentrowanie się na umiejętnościach regulacji emocji oraz rozpoznaniu stylów radzenia sobie ze stresem funkcjonariuszy, istotnych dla odczuwania przez nich stopnia poczucia depresyjności i stopnia zachowań agresywnych, może być ważnym elementem programów mających na celu zapobieganie problemom w obszarze zdrowia psychicznego funkcjonariuszy Policji pionu kryminalnego.